

Digitale tv en HD hebben de toekomst

Het WK voetbal wordt uitgezonden in HD, reden waarom veel mensen overstappen op digitale tv-abonnementen. Het aanbod is enorm, de mogelijkheden talrijk. Met wat puzzelen is er voor iedereen een pakket dat voldoet.

Hoewel het aantal digitale televisieaansluitingen groeit, kijkt nog steeds ongeveer de helft van Nederland analoge. Digitale televisie heeft een aantal voordelen ten opzichte van analoge: hij is minder gevoelig voor storingen, er zijn meer zenders en er zijn mogelijkheden voor extra's als een tv-gids, interactieve tv en uiteraard hoge definitie (HD) tv: dat laatste geeft een scherper beeld. Nadelen zijn er ook: je hebt een decoder nodig om digitale televisie te ontvangen. Dat is meestal een apart kastje (zie verderop), al hebben steeds meer televisies een ingebouwde digitale tuner (zie het kader op pagina 12).

Een zwak punt van digitale tv is dat zappen langzaam gaat. Je kunt met een dvd-recorder de digitale tv-zender openen waar je op dat moment naar kijkt, maar hoeveel mensen hebben daar behoefte aan? Als je iets anders wilt opnemen dan waarnaar je kijkt, heb je een zogeheten PVR

nodig: een decoder met twee tuners en een harddisk. Het grootste deel van Nederland kijkt televisie via de kabel: analoge of digitaal. Nagenoeg overal is er slechts één kabelaanbieder actief – er is dus niet veel te kiezen. Ziggo en UPC zijn de grootste aanbieders, gevolgd door Caiway en Delta. Een voordeel van de analoge kabel is dat je op meerdere toestellen tv kunt kijken zonder dat je voor elk toestel een decoder nodig hebt. Je kunt er ook voor kiezen in de huiskamer digitaal te kijken en analoge in de rest van het huis. Via de kabel is veel bandbreedte beschikbaar, en daardoor is een groot zenderaanbod mogelijk.

Beperkte ether

Zo'n 850.000 mensen kijken digitale televisie via de ether. De aanbieders zijn KPN met Digitenne, EDPnet en Scarlet. Ze zijn alledrie in heel Nederland beschikbaar, maar in het oosten en Zeeland kan de ontvangst afwezig of slecht zijn. Een nadeel van tv via de ether is het beperkte zenderaanbod; bijvoorbeeld BBC 1 en 2 en HD-zenders zijn niet te ontvangen. Ook een film huren en andere interactieve diensten zijn niet mogelijk. Het signaal via de ether is bovendien gevoeliger voor storingen.

In Nederland is CanalDigitaal de enige aanbieder van digitale televisie via de satelliet. Door de enorme bandbreedte kun je gratis een grote hoeveelheid buitenlandse

CAIWAY HELEMAAL DIGITAAL

Op 10-10-10 stopt Caiway met analoge televisie en zendt alleen nog digitale tv uit. De kabelaanbieder maakt zo ruimte vrij voor sneller internet, meer diensten en meer zenders. Een analoge signaal gebruikt namelijk acht keer zo veel bandbreedte als een digitaal signaal. Het voordeel voor de abonnees, aldus Caiway, is een betere beeldkwaliteit en meer keuze.

Zo'n 85% van de Caiwayabonnees kijkt al digitale tv op minstens één televisie; de overige 15% moet een decoder kopen. Die kost €60 via Caiway. Het bedrijf is bereid om een oplossing te vinden voor 'speciale gevallen'.

Een ander nadeel is dat je zonder analoge signaal je harddiskrecorder niet meer kunt gebruiken.

De Consumentenbond heeft geen problemen met de aanpassingen van Caiway, maar vindt dat de informatie onvolledig is. Op www.consumentenbond.nl/digitaletv staat meer uitleg.

zenders ontvangen. Een nadeel is dat je een schotel moet kopen, monteren en afstellen. Verder zijn er bij de satelliet geen interactieve diensten mogelijk.

Je kunt ook televisie kijken via de ADSL-internetverbinding, aangeboden door Tele2 en KPN ('Interactieve TV'). Hiervoor heb je een internetabonnement van een van de genoemde aanbieders nodig.

Het signaal wordt maar tot een bepaalde afstand van de wijkcentrale doorgegeven; dat kun je via internet controleren ('postcodecheck'). Televisie via internet geeft toegang tot een, in theorie, onbeperkt aanbod aan zenders. Vanwege de rechten op de uitzendingen is het niet mogelijk om BBC 1 en 2 te ontvangen.

De prijzen van de abonnementen lopen uiteen per aanbieder en per soort abonnement. Zie de tabel op pagina 13. In het basisabonnement van de aanbieders zitten de populairste Nederlandse zenders. Daarnaast bieden ze vaak veel extra zenders en pakketten aan. Denk aan speciale buitenlandse pakketten met bijvoorbeeld Turkse zenders.

Voor €10 tot €15 per maand heb je bij bijna alle providers Eredivisie Live. Met Film 1 (zie de tabel voor de aanbieders) kijk je voor rond de €15 films die meestal voor het eerst op tv te zien zijn.

Kijken in HD

Om het scherpe HD-beeld te zien heb je een HD-ready of full-HD-televisie nodig en een HD-decoder. Die zit in een los kastje of is ingebouwd in het tv-toestel. Veel nieuwe televisies hebben een digitale tuner die ook geschikt is voor HD-beelden. Afhankelijk van de aanbieder en het abonnement heb je daarnaast een smartcard en een insteekkaart nodig; zie het kader op pagina 12.

Bij alle aanbieders van digitale televisie, behalve via de ether, kun je HD-zenders ontvangen. Caiway, CanalDigitaal en Ziggo hebben HD-zenders in het basispakket, de andere berekenen tussen circa €5 en €10 extra per maand. Bij elke provider krijg je daarvoor de zenders van de Nederlandse publieke omroepen. De commerciële zen- ▶

ders RTL 4, 5, 7 en 8, NET5, SBS6 en Veronica staan op de planning bij alle aanbieders. Op dit moment zenden Caiway en UPC het grootste gedeelte ervan al uit in HD. De meeste aanbieders hebben extra zenders als National Geographic Channel HD, Discovery Channel HD en Eurosport HD in het basispakket of in een aanvullend HD-pakket. De kabelmaatschappijen en CanalDigitaal bieden ook de betaalzenders Film 1 en Sport 1 aan in HD.

HD-programma's

Niet elk programma dat wordt uitgezonden op een HD-zender is ook echt HD. Dat is het alleen als het programma opgenomen en geproduceerd is met HD-apparatuur. Sommige programma's zijn dat niet en worden toch uitgezonden op de HD-zender. Het gaat dan om normale programma's die zijn opgeschaald naar HD. De kwaliteit van dergelijke uitzendingen is slechter dan die in HD. Woordvoerder Erik Kroeze van de NPO (publieke omroepen) zegt er het volgende over: 'Het aantal programma's dat in volwaardig HD wordt uitgezonden zal stapsgewijs toenemen. De volledige programmering is nog niet in HD-kwaliteit, omdat nog niet alle opname- en montageapparatuur geschikt is voor HD. Deze apparatuur in één keer vervangen is erg kostbaar. Daarom gebeurt het stapsgewijs.' De publieke omroepen zenden tot de zomer verschillende HD-programma's uit, zoals Benali in boeken en Tussen Kunst en Kitsch. Daarnaast zal de publieke omroep een aantal grote live-evenementen opnemen en uitzenden in HD: het WK voetbal, de Tour de France en de Champions League. Ook worden er enkele concertregistraties in HD uitgezonden. Erik Kroeze: 'Het is moeilijk te voorspellen

wanneer alle programma's in HD uitgezonden gaan worden. De omroepen zijn daar zelf verantwoordelijk voor.' RTL-Nederland zendt nu nog alleen buitenlandse HD-series uit, zoals Oprah en de politiserie CSI. Na de zomer worden er ook liveprogramma's in HD uitgezonden, zoals Formule 1-races.

SBS Broadcasting heeft zijn eerste ervaringen met het opnemen in HD, de serie Floor Faber, inmiddels achter de rug. Ook SBS zendt een aantal in het buitenland gekochte

series uit die in HD zijn opgenomen, zoals Lost en Grey's Anatomy.

Met Programma gemist en video on demand heeft de kijker de regie in handen

HD-OPNAME WORDT STEEDS MEER STANDAARD

bij digitale tv. Een druk op de knop en het programma begint wanneer je wilt. Tele2, Ziggo, UPC en KPN Interactieve TV hebben interactieve televisie in hun pakketten. De prijzen, voorwaarden en mogelijkheden verschillen sterk per aanbieder en zijn niet gemakkelijk onderling te vergelijken. De prijs van interactieve televisie hangt af van het gekozen abonnement en of de decoder geleend is of gekocht. Voor het uitgebreidste abonnement is er een hoog vast maandtarief, en hoeft je weinig tot niets te betalen voor programma's. Andersom is er een voordelig basisabonnement met een prijs voor elk programmapakket. Bij alle aanbieders van interactieve televisie kun je gemiste uitzendingen zien tot tien dagen terug. Bij Tele2 en het basisabonnement van Ziggo betaal je daarvoor €5 extra. UPC rekent geen extra kosten bovenop het basisabonnement, maar bij een Starterabonnement kun je maar tot

GEEN LOSSE KASTJES MEER

Een nadeel van een losse decoder is dat die een eigen afstandsbediening heeft en stroom verbruikt. Maar er is een alternatief: in bijna alle nieuwe televisies zit een DVB-T tuner die televisie via de ether kan ontvangen. Je kunt daarmee de publieke omroepen gratis ontvangen. Je kunt andere zenders ontvangen als je een abonnement neemt; daarvoor koop je dan een insteekkaart die het signaal kan ontsleutelen. In deze insteekkaart plaats je de smartcard van je abonnement; de insteekkaart moet in de televisie.

Tweederde van de tv's die de Consumentenbond heeft getest in 2009 had ook een DVB-C-tuner voor de kabel. Om gebruik te kunnen maken van deze tuner heb je in de meeste gevallen een insteekkaart (bijvoorbeeld de 'Ziggo Digitale Televisie Module') en een smartcard nodig. De smartcard gaat in de insteekkaart, en die plaats je in de televisie. Je kunt alleen gebruikmaken van de insteekkaart als je televisie goedgekeurd is door de kabelaanbieder. UPC-abonnees hebben pech; die kunnen vanwege een afwijkende versleuteling van het signaal alleen UPC Media-boxen gebruiken.

Basisabonnementen digitale tv

Aanbieder & Abonnement	Signaal via	Kosten per maand	Eenmalige administratiekosten	Decoder in bruikleen	Film 1/Sport 1 per maand	EredivisieLive per maand	Aantal zenders	Uitzending gemist	Video on demand	Insteekkaart
Caiway Basic	kabel	€16		€21	€12	66				✓
CanalDigitaal Basis	satelliet	€10	€30	€20	€10,50	veel				✓
Delta Standaard	kabel	€16,50		€22	€15	59				
EDPnet DigiTV	ether	€7,50	€20	nee	nee	23				✓
KPN Digenne	ether	€8,50	€25	✓	nee	€10	23			✓
KPN Interactieve TV	ADSL	€10	€20		€12,50	€10	53	✓	✓	
Scarlet Digitale tv	ether	€8	€25	✓	nee	nee	23			
Tele2 Televisie	ADSL	€10	€30	✓	nee	nee	44	✓	✓	
UPC Starter	kabel	€21,50	€30	✓	€22	€10	50	✓	✓	
Ziggo Basis	kabel	€16,50		€23	€15	65	✓	✓		✓

PRIJS

De prijzen zijn van februari.

TOELICHTING

- Bij CanalDigitaal is het met een HD-abonnement ook mogelijk de decoder in bruikleen te krijgen.
- Bij KPN Digenne kun je de decoder kopen of in bruikleen nemen.
- Bij KPN Interactieve TV krijg je geen Film

1, maar alleen Sport 1.

- KPN Interactieve TV en Tele2 Televisie zijn alleen verkrijgbaar in combinatie met een internetabonnement.
- Internetprovider Online biedt een HD-tv-abonnement op CanalDigitaal aan.
- Van een insteekkaart (ook CAM-module en digitale televisiemodule genoemd) kun je bij kabelaanbieders (behalve UPC) en CanalDigitaal alleen gebruik-

maken als de televisie is goedgekeurd door de aanbieder. Bij KPN Digenne hoeft dit niet.

- Aan 'Uitzending gemist' en 'Video on demand' zijn mogelijk extra kosten verbonden.
- Bij Tele2 Televisie kun je uitzendingen van de Eredivisie Live zien en per wedstrijd afrekenen.

twee dagen programma's terugkijken. Ziggo biedt voor alle populaire Nederlandse zenders de dienst Pogamma gemist aan, KPN Interactieve TV alleen voor de publieke omroepen. UPC heeft ook gemiste programma's van RTL, deels tegen betaling. Bij Tele2 kun je ook programma's van SBS 6, Net 5 en Veronica terugkijken.

Bij alle aanbieders kun je films en afleveringen van series bekijken. Je huurt een film of aflevering voor 24 uur. De kosten en het aanbod zijn afhankelijk van de aanbieder.

Meerdere toestellen

Als je op meerdere televisies in huis digitaal wilt kijken, is het zaak om de voorwaarden en kosten van de aanbieders goed te vergelijken. Bij CanalDigitaal zijn er maximaal vier smartcards bij één abonnement mogelijk, bij KPN Interactieve TV maar één. Daarentegen is bij KPN Interactieve TV een abonnement op KPN Digenne inbegrepen. Bij sommige aanbieders moet je maandelijks betalen voor de huur van een extra decoder of extra smartcard. Bij UPC en KPN Digenne kun je de extra decoder huren,

vanaf €4 per maand. Bij andere aanbieders moet je zelf een extra decoder aanschaffen of een televisie met een geschikte ingebouwde tuner.

Als je een abonnement bij een kabelmaatschappij neemt, kun je op andere televisies natuurlijk nog analoog kijken. Behalve bij Caiway, want die stopt vanaf 10 oktober met het doorgeven van het analoge signaal (zie het kader op pagina 10). De andere kabelaanbieders hebben aangegeven geen plannen te hebben om te stoppen met het analoge kabelsignaal. ■

Meer informatie

Op www.consumentenbond.nl/digitaletv leest u meer over abonnementen en digitale televisie. Er is ook een 'wizard' om u te helpen een keus te maken uit het ingewikkelde aanbod.